

**Maksājumu pakalpojumu direktīva —
kā tā ietekmēs patērētājus**

Vienādi noteikumi visā Eiropā

Saprotamāka informācija par maksājumiem

Ātrāki maksājumi

Labāka patērētāju aizsardzība

Plašāks maksājumu pakalpojumu klāsts

**Maksājumu pakalpojumu
direktīva —**

**kā tā ietekmēs
patērētājus**

Sīkāka informācija

Sīkāku informāciju par maksājumu pakalpojumu direktīvu atradīsiet Eiropas Komisijas tīmekļa vietnē šādā adresē:

http://ec.europa.eu/internal_market/payments/framework/index_en.htm.

ES noteikumi, kas papildina patērētāju tiesības

Ar ES maksājumu pakalpojumu direktīvu (MPD), kas stājās spēkā 2009. gada 1. novembrī, tika panākts, ka 30 Eiropas valstīs (uz Eiropas Savienību, Īslandi, Norvēģiju un Lihtenšteinu) elektroniskos maksājumus, piemēram, debetkartes izmantošanu vai naudas pārskaitījumus, regulē vienādi noteikumi. Tas nozīmē, ka maksājumi visā Eiropā būs tikpat vienkārši un droši izdarāmi kā patērētāja dzīvesvietas valstī.

MPD nosaka informāciju, kas patērētājam jāsaņem, un sekmē maksājumu ātrumu un drošumu. Tā arī paredz, ka papildus bankām maksājumu pakalpojumus var sniegt arī citas sabiedrības, piemēram, naudas pārvedumu veicēji, mazumtirgotāji un telesakaru uzņēmumi. Direktīvā bankas, maksājumu iestādes un citi maksājumu veicēji kopā tiek dēvētas par 'maksājumu pakalpojumu sniedzējiem'.

MPD attiecas uz visu veidu elektroniskiem un bezskaidras naudas norēķiniem — no kredīta pārskaitījumiem, tiešā debeta, maksājumiem ar karti (tostarp kredītkarti) un naudas pārvedumiem līdz mobilajiem un tiešsaistes maksājumiem. Direktīvas darbības jomā neietilpst skaidras naudas un čeku maksājumi. MPD attiecas uz visām Eiropas valūtām (ne vien eiro), ja vien gan maksātāja, gan saņēmēja maksājumu pakalpojumu sniedzējs atrodas kādā no 30 valstīm, kur piemēro direktīvu.

Saprotamāka informācija par maksājumiem

Pateicoties MPD, informācija par maksājumiem kļūs vieglāk saprotama.

- **Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem:** Gan pirms, gan pēc maksājuma veikšanas patērētājam ir tiesības saņemt nepieciešamo informāciju.

Pirms pakalpojuma izmantošanas maksājumu pakalpojumu sniedzējam jāpaziņo sīki maksājuma nosacījumi, tostarp informācija par maksājumu pakalpojumu sniedzēju, ziņas par maksājuma pakalpojumu (piemēram, piekrišanas procedūra), apstrādes laiks, summas ierobežojumi, maksa par pakalpojumu un tiesības saņemt naudu atpakaļ. Tādējādi var vienkāršāk salīdzināt maksājuma nosacījumus un izvēlēties savām vajadzībām atbilstošāko pakalpojumu.

Informācija par izmaiņām nosacījumos, tostarp attiecībā uz maksu par pakalpojumu, jāsniedz vismaz divus mēnešus pirms izmaiņu stāšanās spēkā.

Pēc katra maksājuma pakalpojuma saņēmējs gūst apstiprinājumu par summu, datumu un pakalpojuma maksu, kas ļauj pārbaudīt, vai maksājums veikts pareizi.

- **Veikalos:** Tāpat tiks precīzāk norādītas maksas par maksājuma pakalpojumu veikalos — arī iepērkoties tiešsaistē. MPD paredz, ka mazumtirgotāji var piedāvāt atlaides pircējiem, kas izvēlas pārdevējam lētāko samaksas formu (piemēram, izmantojot debetkartes vai paša mazumtirgotāja izdotas kartes). Izvēloties pārdevējam neizdevīgāku samaksas veidu (piemēram, kredītkartes), var piemērot papildu maksu, ja šo iespēju neliedz valsts tiesību akti.

Ātrāki maksājumi

MPD paredz, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējiem jāapstrādā maksājumi noteiktā termiņā, ko skaidri norāda pirms maksājuma veikšanas. No 2012. gada 1. janvāra maksājums pēc maksājuma uzdevuma saņemšanas jāveic līdz nākamās dienas beigām. Līdz minētajam datumam maksimālais termiņš ir trīs dienas.

Saņēmējam ir tiesības nekavējoties piekļūt samaksātajai summai.

Tiesības uz atmaksājumu

MPD aizsargā patērētāja tiesības neatļauta vai nepareiza darījuma gadījumā. Tiesības saņemt naudu atpakaļ paredzētas 3 gadījumos.

- **Neatļauti darījumi:** Ja no konta veikts neatļauts atskaitījums, var prasīt tūlītēju līdzekļu atmaksu, ar nosacījumu, ka maksājumu pakalpojumu sniedzējs tiek informēts bez kavēšanās un ne vēlāk kā 13 mēnešus pēc atskaitījuma dienas.
- **Nepamatoti liela darījuma summa:** Ja ir sniegta piekrišana maksājumam, nenorādot tā summu, piemēram, tiešā debeta gadījumā vai maksājot ar karti par viesnīcas vai automobiļa rezervāciju, un atskaitītā summa ir nepamatoti liela, to var apstrīdēt, sazinoties ar maksājumu pakalpojumu sniedzēju astoņu nedēļu laikā. Maksājumu pakalpojumu sniedzējam jāatmaksā nauda 10 dienu laikā vai jāsniedz pamatots atteikums.
- **Nepareiza apstrāde:** Ja ir sniegta piekrišana darījumam, bet maksājumu pakalpojumu sniedzējs kļūdījies tā apstrādē, piemēram, nav veicis maksājumu, atskaitījis nepareizu summu, samaksājis par vēlu vai dubulti, maksājumu var apstrīdēt 13 mēnešu laikā. Maksājumu pakalpojumu sniedzējam kļūda attiecīgi jālabo.

Lielāka konkurence

MPD atver maksājumu tirgu — turpmāk maksājumu pakalpojumus drīkstēs sniegt ne vien bankas, bet arī citas sabiedrības, piemēram, naudas pārvedumu veicēji, mazumtirgotāji un telesakaru uzņēmumi. Lai patērētāju nauda būtu drošībā, šīs jaunās maksājumu iestādes tiks regulētas.